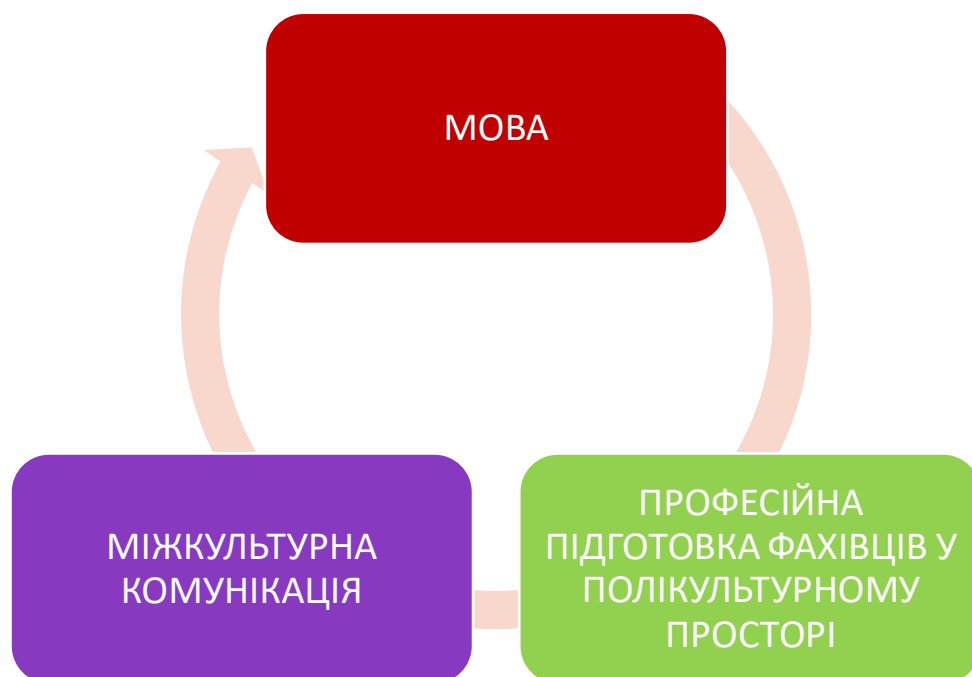

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ І ПРОФЕСІЙНОЇ
ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
У ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ**

ХАРБІН – 2023

ОДЕСА – 2023

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Державний заклад

«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського»

Кафедра перекладу і теоретичної та прикладної лінгвістики

Освітньо-культурний центр «Інститут Конфуція»

Інститут педагогічної освіти і

освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (Україна)

Харбінський інженерний університет (КНР)

Намсеульський університет (Республіка Корея)

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ І ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРИ

Харбін – 2023

Одеса – 2023

УДК: 80+37.134]:008-021.3(051)

*Рекомендовано до друку рішенням вченої ради
Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол № 9 від 27 квітня 2023 року)*

Актуальні проблеми філології і професійної підготовки фахівців у полікультурному просторі: Міжнародний журнал. – Випуск 6. – Харбін : Харбінський інженерний університет, 2023 – 101 с.

© Харбінський інженерний університет (м. Харбін, КНР), 2023
© Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса, Україна), 2023

In conclusion, the translation of mythologemes is a complex and challenging task that requires a deep understanding of both the source and target languages and cultures. Yet, this complex and challenging task requires creativity and resourcefulness in finding suitable alternatives for difficult-to-translate elements.

Thus, translators must be able to transfer the cultural and historical context of the myth, balance the need for accuracy with the need for readability, and be creative and resourceful in finding suitable alternatives for difficult-to-translate elements. By understanding the complexities and difficulties of translating mythologemes, we can gain a deeper appreciation of the importance of cultural exchange and understanding in modern society.

References

1. Damman, E. A. (2020). Mythological Language Worldview As The Ethnic Basis Of Modern English Word Use. In N. L. Amiryánovna (Ed.), *Word, Utterance, Text: Cognitive, Pragmatic and Cultural Aspects*, vol 86. *European Proceedings of Social and Behavioural Sciences* (pp. 319-331). European Publisher. <https://doi.org/10.15405/epsbs.2020.08.38>
2. Mochalová N., Elena Kazakova E. & Oleshkova A. (2019) *Mythologeme as a mechanism of translation for historical memory. Proceedings of the 1st International Scientific Practical Conference "The Individual and Society in the Modern Geopolitical Environment"* [electronic resource]. Available at: <https://www.atlantis-press.com/proceedings/ismge-19/125912490>.
3. Rettig, T. (2017). *Belief Systems: What They are and How They Affect you* [Medium]. Retrieved January 24, 2020, from <https://medium.com/intercultural-mindset/belief-systems-what-they-are-and-how-they-affect-you-1cd87aa775ff>
4. Rubert, I. (2015). Mythologeme as a Sign in the System of Cultural Concepts. *Journal of Siberian Federal University. Humanities & Social Sciences*, 12, 2982-2988. <https://doi.org/10.17516/1997-1370-2015-8-12-2982-2988>
5. Syamili, C., & Rekha, R. (2018). Developing an ontology for Greek mythology. *The Electronic Library*, 36, 119–132. <https://doi.org/10.1108/EL-02-2017-0030>
6. Wang, X., Zhao, X. and Wang, H. (2022) A Study of the Translation Patterns of Mythical Images of Chinese Mythology. *Open Journal of Social Sciences*, 10, 1-10. <https://doi.org/10.4236/jss.2022.1010001>.

Дар'я Кириченко

здобувачка вищої освіти факультету іноземних мов

*Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
Одеса, Україна*

СПЕЦИФІКА ПЕРЕКЛАДУ ОФІЦІЙНО-ДІЛОВИХ ДОКУМЕНТІВ З КИТАЙСЬКОЇ МОВИ УКРАЇНСЬКОЮ

Ключові слова: офіційно-ділові документи, лексико-граматичні операції, лінгвокультурний елемент.

Проблема перекладу текстів офіційно-ділових документів з китайської мови українською досі залишається актуальною, адже тісні зв'язки України з Китаєм перебувають у невпинному розвитку, що зумовлює укладання нових міжнародних угод. Суто лінгвістичним питанням у процесі їх перекладу є мовні особливості текстів офіційно-ділового стилю мовлення. Для створення адекватного перекладу у процесі роботи інтерпретатор особливу увагу звертає на характерні ознаки класичної писемності китайської мови: лаконічність та ритмічність виразів, наявність «порожніх ієрогліфів», що виступають у ролі службових граматичних елементів, тощо [4]. Завдяки методу трансформаційного аналізу, використаного під час вивчення оригінальних текстів та їх перекладів українською, було виявлено, що серед набору лексичних операцій, досліджених у наукових працях О. О. Селіванової [2, с. 545],

найчастіше застосованими трансформаціями при відтворенні документа під назвою *《中华人民共和国政府和乌克兰政府关于相互承认学历和学位证书的协定》* [6] («Угода між Урядом України та Урядом Китайської Народної Республіки про взаємне визнання документів про освіту і наукові ступені» [3]) є операції опущення (перетворення, у результаті яких вилучаються частини висловлюваного з причини їх надлишковості або недоречності при перекладі [1]) та додавання (введення у текст перекладу додаткового, потрібного за смыслом та правильної семантичної побудови, виразу або елемента, який В. Н. Комісаров називає «імпліцитним» [там само]). Зазначені операції залучені кожного разу при відтворенні двох чи більше китайськомовних речень одним складним реченням мовою перекладу, як у виразах:

- *《第二条。中华人民共和国颁发的全日制普通高级中学毕业证书。持该证书者有资格升入乌克兰的高等院校就读。》* [5] – «... атестат про закінчення повної середньої загальноосвітньої школи, виданий у Китайській Народній Республіці, як документ, що дає право на вступ до вищих навчальних закладів України» [3].

- *《第三条。乌克兰颁发的完全普通中等教育毕业证书。持该证书者有资格升入中华人民共和国的高等院校。》* [5] – «... атестат про повну загальну середню освіту, виданий в Україні, як документ, що дає право на вступ до вищих навчальних закладів Китайської Народної Республіки».

- *《第四条。..... 中华人民共和国颁发的中等职业技术教育证书。持该证书者有资格在乌克兰按证书上注明的专业及专业水平就业和升入乌克兰的高等院校就读。》* [5] – «... диплом про професійно-технічну освіту, виданий у Китайській Народній Республіці, як такий, що дає право на професійну діяльність і вступ до вищих навчальних закладів України відповідно до вказаних в ньому фаху та кваліфікації» [3].

- *《第五条。..... 乌克兰颁发的职业技术工人证书。持该证书者有资格按证书上注明的专业及所具专业水平 在中华人民共和国从事职业活动或升入中华人民共和国的高等院校。》* [5] – «... диплом кваліфікаційного робітника, виданий в Україні, як такий, що дає право на професійну діяльність і вступ до вищих навчальних закладів Китайської Народної Республіки відповідно до вказаних в ньому фаху та кваліфікації» [3].

У кожному із вищезазначених зразків при перекладі українською було вилучено словосполучення *持该证书者* (власник атестата). За умови повного перекладу вираз мав б вигляд: «... вступ власника (-ів) атестата до вищих навчальних закладів...»). Введення у речення лексичних одиниць у вигляді виразів «як документ», «як такий» є зразком послуговування іншою лексичною операцією – додавання. Проте, при відтворенні наступних виразів, що є подібними за своєю структурою до попередніх, використання операції додавання не відбулось:

- *《第六条。..... 中华人民共和国高等学校和科研机构颁发的高等教育学历证书。持此类证书者有资.....》* [5] – «... дипломи про вищу освіту, видані вищими навчальними закладами та науковими установами Китайської Народної Республіки, що дають право на...» [3].

• 《第七条。……乌克兰高等院校颁发的高等教育学历证书,持上述证书者有资格……》 [5] – «... дипломи про вищу освіту, видані вищими навчальними закладами України, що дають право на...» [3].

Поясненням відмови від використання операції додавання може слугувати зміна кількісної категорії додатків (другорядних членів у реченнях): якщо у перших наведених виразах слова «атестат» та «диплом» стоять у формі однини, що зумовлює додавання при перекладі уточнювальних одиниць «як документ», «як такий», то у двох останніх реченнях ці ж слова змінюють кількісну форму, тому подальшої конкретизації не потребують. Також зазначаємо, що характерною для кожного із досліджуваних вище виразів, є використання граматичної операції об'єднання речень при їх відтворенні українською.

Підсумовуємо, що за результатами отриманими після аналізу китайськомовних текстів офіційно-ділових паперів та їх перекладів українською мовою для створення адекватного перекладу інтерпретатор частіше використовує граматичну операцію об'єднання речень.

Література (References)

1. Комиссаров В. Н. *Общая теория перевода*. М: ЧеРо, 1999. 108 с.
2. Селіванова О. О. *Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми*. Полтава: Довкілля-К, 2008. 712 с.
3. *Угода між Урядом України та Урядом Китайської Народної Республіки про взаємне визнання документів про освіту і наукові ступені*. URI: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156_024/conv#Text
4. Smith, S. A. (1995). Culture Clash: AngloAmerican Case Law and German Civil Law. In *Translation and the Law*, M. Morris (ed.), 179–200. Amsterdam: John Benjamins.
5. *中华人民共和国政府和乌克兰政府关于相互承认学历和学位证书的协定*. URI: <http://m.wklstudy.com/h-nd-120.html>.

朱俐玮

笔译硕士

哈尔滨工程大学外国语学院学生

哈尔滨, 中国

Liwei Zhu

Master of Translation

Student of Harbin Engineering University, Foreign School of Foreign Studies

Harbin, China

文化翻译观视角下《赖柏英》 —Juniper Loa的方言文化与无本回译

Research on the Dialect Culture and Textless Back Translation in *Juniper Loa* from the Perspective of Cultural Translation Theory

关键词: 赖柏英 文化翻译观 无本回译 闽南文化

Keywords: *Juniper Loa*, cultural translation theory, textless back translation, Minnan culture